

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

Percepcija rada *Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Trstenik* od strane građana opštine Trstenik

Izveštaj pripremio: Centar za slobodne izbore i demokratiju, Beograd

Maj 2017. godine

Sadržaj:

1. Uvodne napomene	3
2. Metodološke napomene	4
3. SAMOPROCENA ŽIVOTNOG STANDARDA GRAĐANA OPŠTINE TRSTENIK	6
4. PREPOZNATLJIVOST I VIDLJIVOST KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE TRSTENIK	7
5. OCENA RADA KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE TRSTENIK	11
6. ODNOS PREMA GRAĐANSKOM AKTIVIZMU, POLITICI, NARODNIM POSLANICIMA I RADU NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE	13
6.1. PERCEPCIJA RADA NARODNIH POSLANIKA/LOKALNIH ODBORNIKA I KOMUNIKACIJA IZABRANIH PREDSTAVNIKA SA GRAĐANIMA.....	15

1. Uvodne napomene

Istraživanje javnog mnjenja o percepciji rada *Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Trstenik* od strane samih građana koji žive na ovoj opštini sprovedeno je u okviru projekta „Jačanje odgovornosti izabranih predstavnika građana u Srbiji (Ljudi na prvom mestu)“. Projekat je započet u aprilu 2015. godine uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

Jedan od ciljeva projekta jeste i osnaživanje veze između građana i njihovih izabranih predstavnika kroz organizaciju različitih javnih događaja, radionice sa narodnim poslanicima i predstavnicima udruženja građana, radionice sa lokalnim odbornicima, ali i kroz otvaranje 12 poslaničkih kancelarija širom Srbije. Kancelarije su otvorene u sledećim opštinama/gradovima: Užice, Stara Pazova, Savski venac, Valjevo, Zrenjanin, Kragujevac, Vrbas, Svilajnac, Trstenik, Bujanovac, Rakovica i Šabac.

Ciljevi ovog istraživanja su:

- utvrđivanje u kojoj meri su građani upoznati sa postojanjem i radom Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Trstenik;
- utvrđivanje razloga zašto neki građani nisu čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Trstenik;
- merenje percepcije odnosa i komunikacije između građana i izabranih predstavnika (poslanika, lokalnih odbornika);
- utvrđivanje načina na koji se može poboljšati rad Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Trstenik i komunikacija između građana i izabranih predstavnika.

2. Metodološke napomene

Istraživanje realizovali	Centar za slobodne izbore i demokratiju uz podršku USAID-a
Terenski rad	Istraživanje realizovano u periodu između 16. i 26. maja 2017. godine
Tip i veličina uzorka	Slučajni, reprezentativni uzorak od 300 punoletnih građana opštine Trstenik
Okvir uzorka	Teritorija biračkog mesta kao najpouzdanija registarska jedinica
Odabir domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – u okviru biračkog mesta, svaka druga kućna adresa od početne tačke
Odabir ispitanika u okviru domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – izbor ispitanika metodom prvog rođendana u odnosu na dan anketiranja
Istraživačka tehnika	Licem u lice u okviru domaćinstva
Istraživački instrument	Upitnik

Istraživanje javnog mnjenja, koje su realizovali CeSID i USAID, sprovedeno je u periodu između 16. i 26. maja 2017. godine na teritoriji opštine Trstenik. Istraživanje je sprovedeno na reprezentativnom uzorku od 300 punoletnih građana.

Kao istraživački instrument je korišćen upitnik.

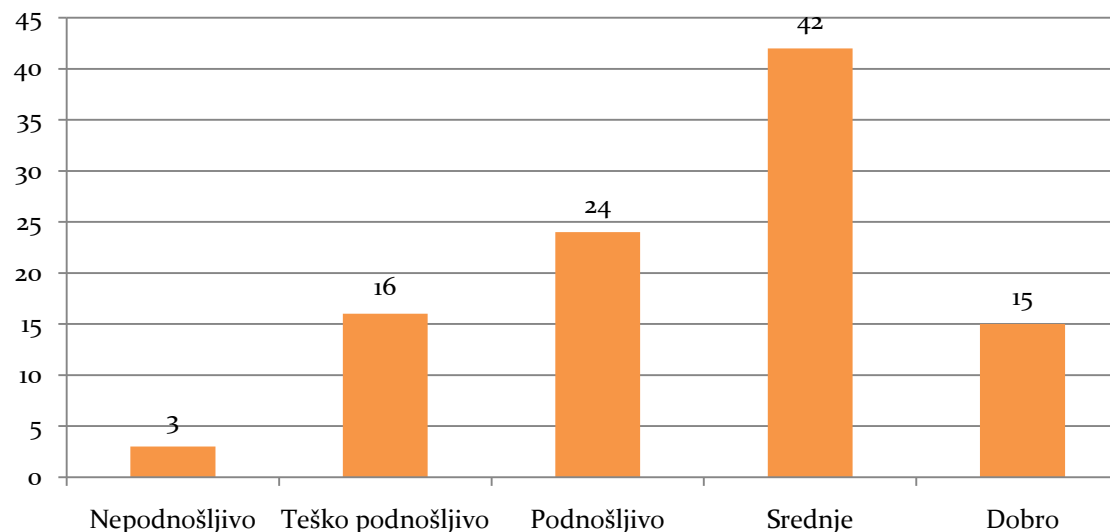
Intervjuisanje građana je sprovedeno tehnikom „licem u lice“, direktnim kontaktom sa ispitanikom. Prilikom obuke anketara, instruktori su insistirali na sprovođenju i poštovanju dva veoma važna pravila koja, osim samog uzorka, značajno utiču na reprezentativnost istraživanja – poštovanje koraka i pravilo prvog rođendana.

Poštovanjem koraka se obezbeđuje da anketar sveobuhvatno pokrije kompletan istraživački punkt, dok se pravilom prvog rođendana isključuje mogućnost da na upitnik odgovaraju samo oni građani koji prvi otvore vrata domaćinstva anketaru.

Od anketara se zahtevalo da u domaćinstvu anketira osobu stariju od 18 godina kojoj je prvog rođendan u odnosu na dan posete. Tako je obezbeđena polna, obrazovna i starosna reprezentativnost ispitanika.

3. SAMOPROCENA ŽIVOTNOG STANDARDA GRAĐANA OPŠTINE TRSTENIK

Grafikon 1. Kako živite Vi i Vaša porodica?, u %

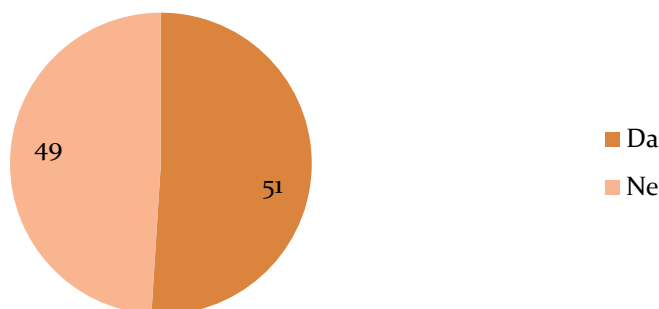

Građane Trstenika smo najpre zamolili da nam kažu kako ocenjuju svoj život i život svoje porodice na skali od nepodnošljivo do dobro. Na grafikonu se vidi da najveći broj građana opštine Trstenik živi ili podnošljivo (24%) ili srednje (42%). Uz to, još 15% građana kaže da živi dobro.

Nasuprot ovakvim nalazima, nalazi se 16% ispitanika koji su nam rekli da žive teško podnošljivo i još 3% koji kažu da žive nepodnošljivo.

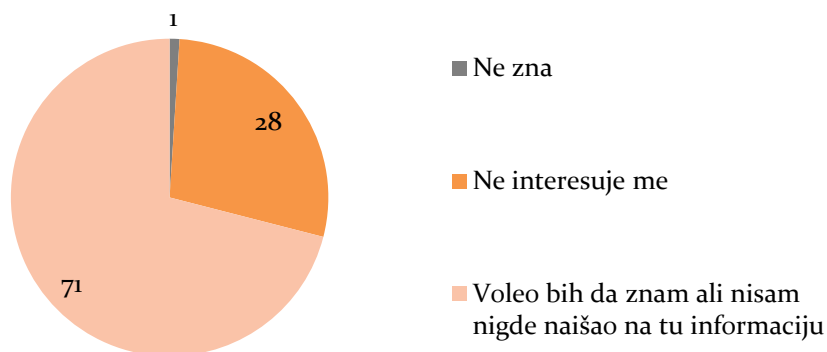
4. PREPOZNATLJIVOST I VIDLJIVOST KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE TRSTENIK

Grafikon 2. Da li znate da na Vašoj opštini postoji Kancelarija za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?, u %

Kao pozitivan nalaz javlja se to da svaki drugi građanin opštine Trstenik zna za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima (51%). I muški i ženski ispitanici podjednako znaju za Kancelariju. Takođe, za Kancelariju su čuli ispitanici svih starosnih kategorija, uključujući i svaku četvrtu mladu osobu (18-29 godina). Građani sa višim stepenom obrazovanja (srednja i visoka/viša škola) dominiraju među onim građanima koji su čuli za Kancelariju.

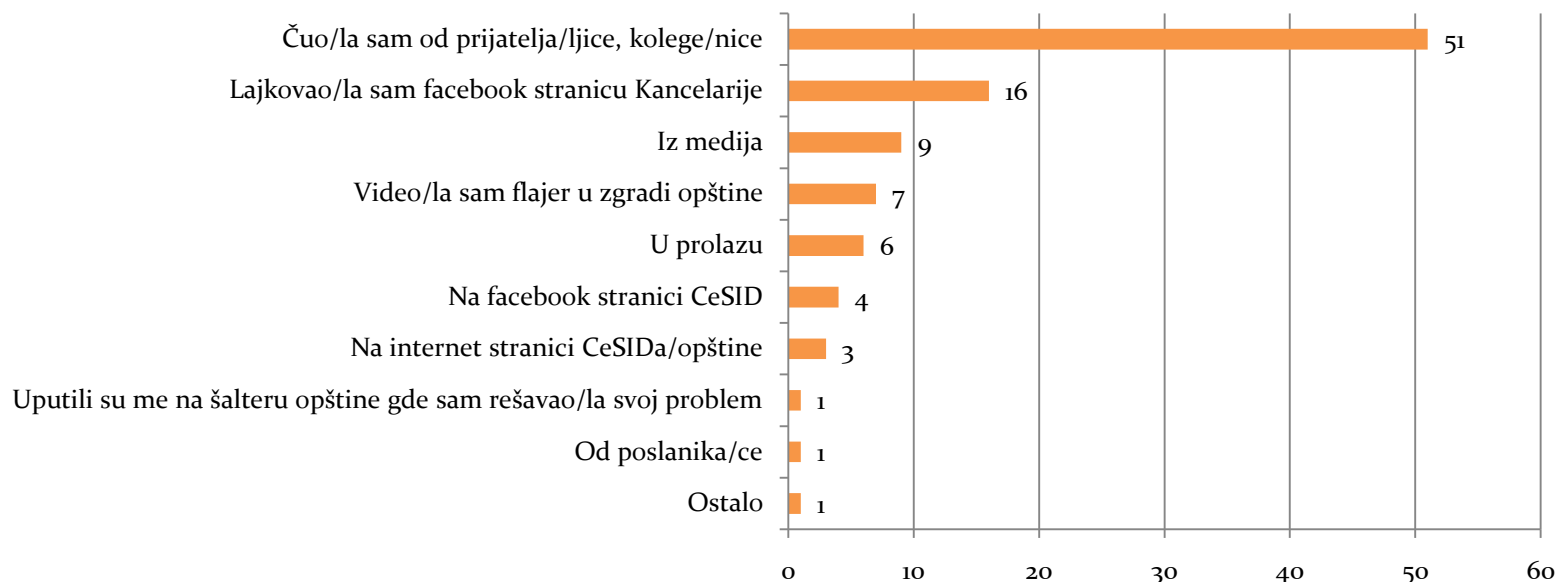
Grafikon 3. Ukoliko niste čuli za Kancelariju, šta je po Vašem mišljenju, razlog zbog čega niste upoznati sa postojanjem ove institucije u Vašoj opštini?, u %

Među ispitanicima koji nisu čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, kao razlog zbog čega nisu čuli za postojanje Kancelarije, prevlađuje stav da bi građani voleli da znaju da Kancelarija postoji ali da nisu nigde naišli na tu informaciju (71%). Takođe, 28% ispitanih građana kaže da ih to i ne interesuje.

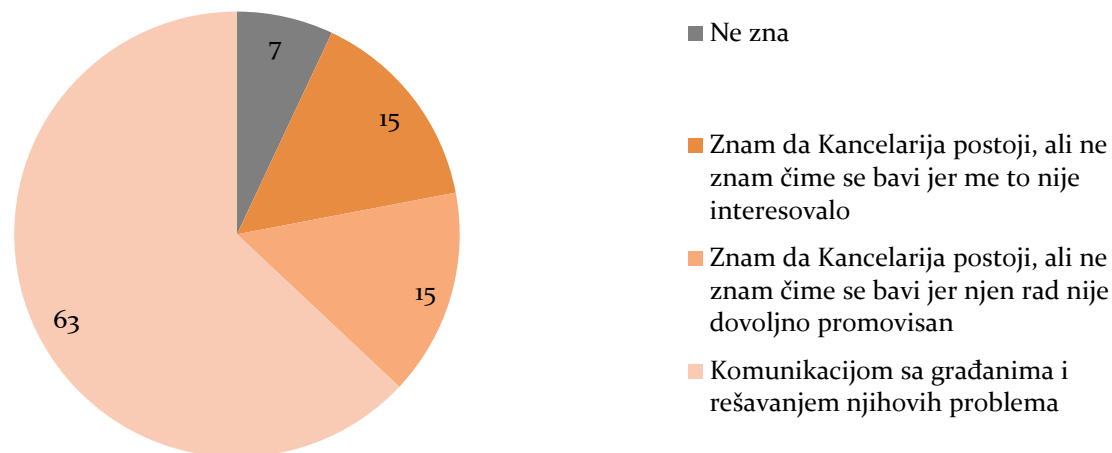
GRAĐANI KOJI SU ČULI ZA KANCELARIJU ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA

Grafikon 4. Molimo Vas da nam kažete kako ste čuli za Kancelariju?, u %

Na grafikonu 4 prikazano je na koji način su građani čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima. Najzastupljeniji odgovor (51%) je da je su čuli od svojih prijatelja i kolega, pa je tako na ovaj način za Kancelariju čuo svaki drugi građanin. Stranicu Kancelarije na Facebook-u je lajkovalo 16% ispitanika i tako saznalo za Kancelariju, 9% je čulo preko medija, a 7% je videlo flajer u zgradi opštine. Bitno je primetiti da je još 6% građana saznalo za Kancelariju „u prolazu”, što imajući na umu veličinu opštine Trstenik ni u kom slučaju nije mali broj. Reč je o tome da je Kancelarija pozicionirana na veoma dobrom mestu, u samom centru opštine i da je vidljiva i sa pešačke zone.

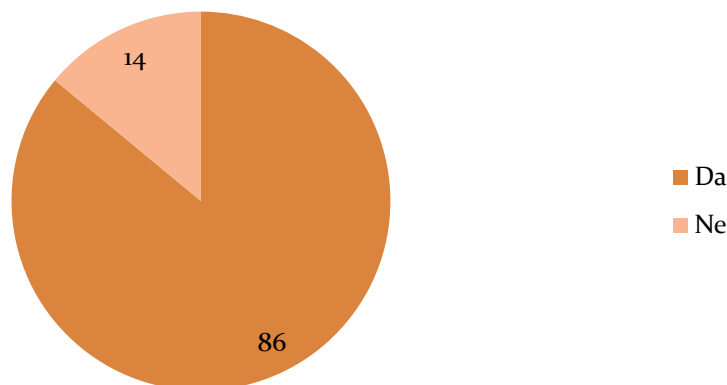
Grafikon 5. Kako vi vidite Kancelariju, šta ona radi i čime se bavi?, u %

Među građanima koji su čuli za postojanje Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, čak 63% zna da se Kancelarija bavi komunikacijom sa građanima i rešavanjem njihovih problema. Još 30% građana zbirno nije sigurno čime se Kancelarija bavi, bilo jer smatraju da njen rad nije dovoljno promovisan bilo jer ih to nije interesovalo. Nije znalo da odgovori na ovo pitanje 7%.

Nešto više muških građana opštine Trstenik znaju čime se Kancelarija bavi, dok među ispitanicima koje to nije interesovalo prevlađuju mlađi ispitanici.

Grafikon 6. Da li znate da preko Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima možete da se obratite narodnom poslaniku lično?, u %

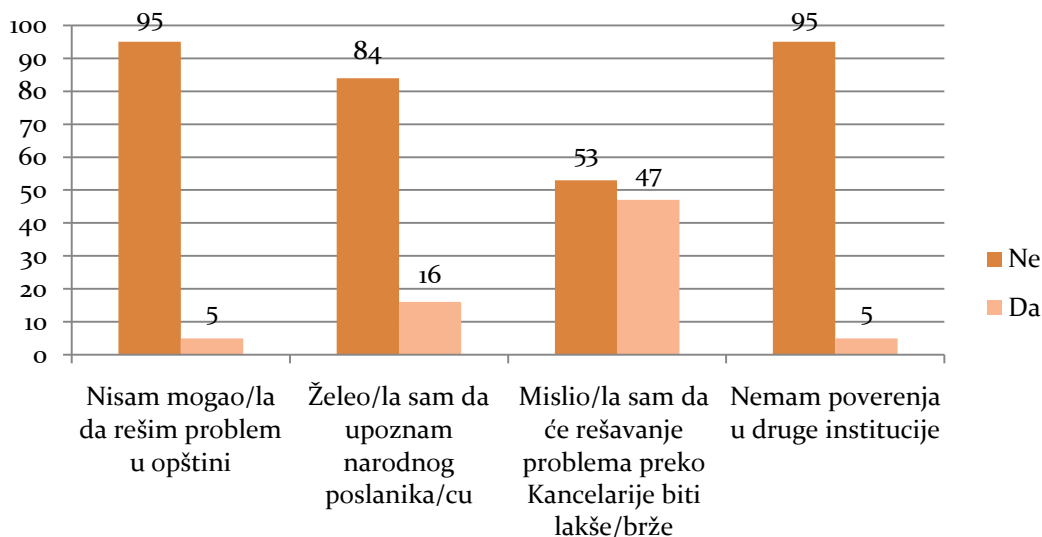
Preko četiri petine građana u Trsteniku (86%) zna da preko Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima može da se obrati narodnom poslaniku lično.

Kancelariju je posetilo 13% ispitanih građana, od čega je 6% posetilo Kancelariju samo jednom a 7% ispitanih građana više puta. Kancelariju su se obratili ispitanici koji imaju završenu srednju školu ili više, dok niže obrazovani ispitanici nisu posećivali Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima.

5. OCENA RADA KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE TRSTENIK

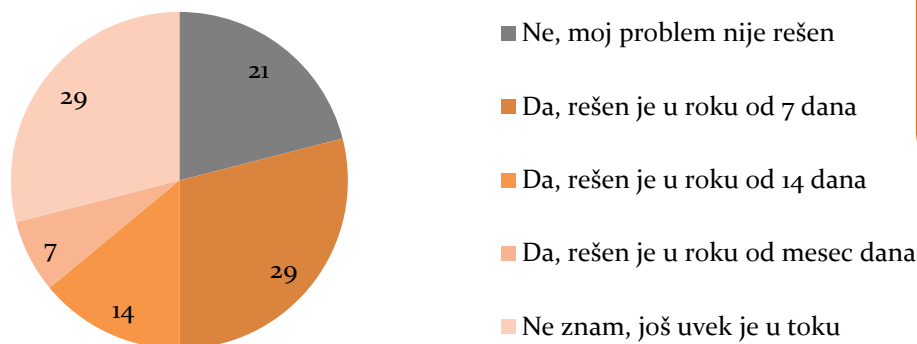
Kada smo građane pitali „Zbog čega ste odlučili da se obratite Kancelariji za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima“ kao jedan od najzastupljenijih odgovora javlja se verovanje da će rešavanje njihovog problema uz pomoć Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima biti lakše i brže (47%), ali je 16% građana došlo u Kancelariju i zato što su želeli da upoznaju narodnu poslanicu Milenu Turk.

Grafikon 7. Zbog čega ste odlučili da se obratite Kancelariji za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?, u %

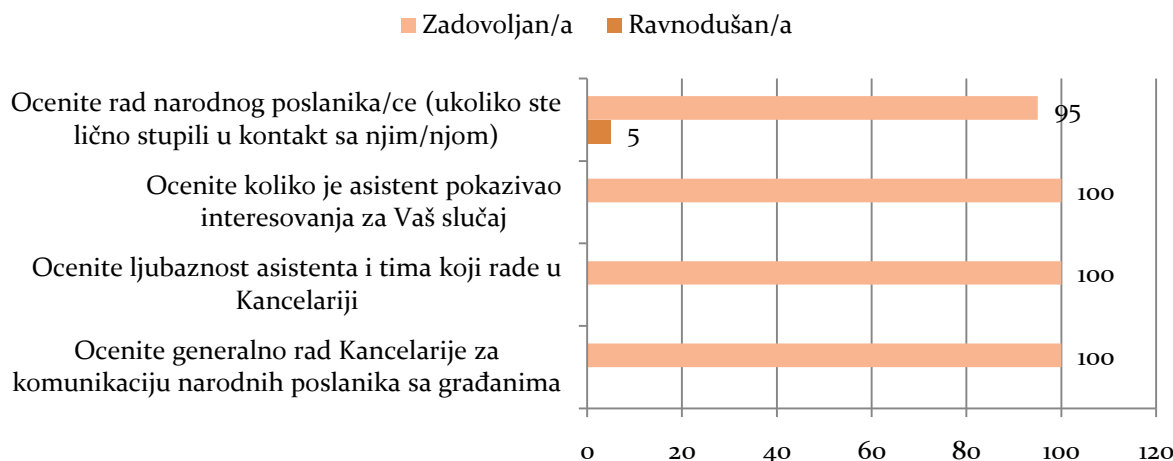
Kontakt sa narodnim poslanikom imali su gotovo svi građani koji su posetili Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima. Naime, samo jedan ispitanik nije lično komunicirao sa narodnom poslanicom.

Grafikon 8. Da li je problem zbog kojeg ste se obratili Kancelariji rešen?, u %

Polovini građana koji su se obratili Kancelariji za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima problem zbog kojeg su došli je rešen u roku od 7 do mesec dana, a još 23% ispitanika čeka na ishodište svog slučaja.

Grafikon 9. Kako biste ocenili sledeće elemente rada i funkcionisanja Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?, u %

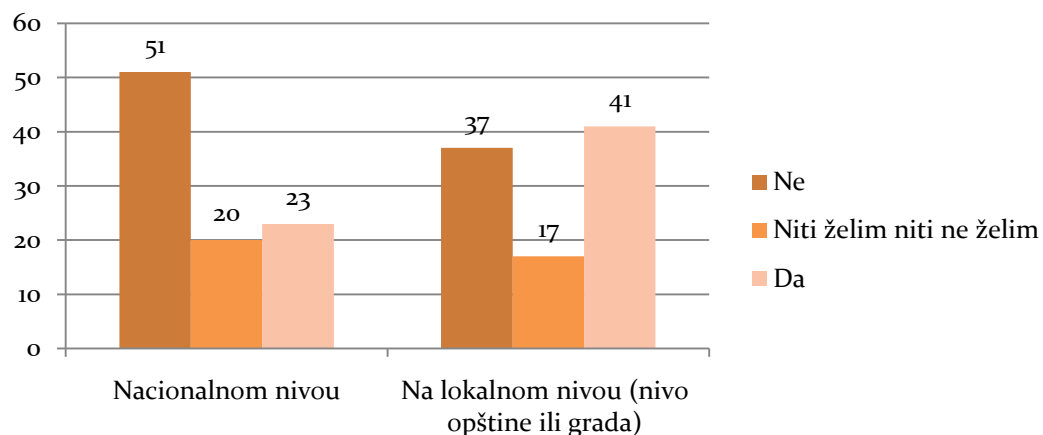

Građani koji su posetili Kancelariju, rad asistenta i poslanika u njoj ocenjuju kao zadovoljavajući. Naime, radom asistenta u Kancelariji su zadovoljni svi građani, kako ljubaznošću asistenta tako i zainteresovanošću za slučaj. Oni građani koji nisu rekli da su zadovoljni svrstali su sebe u kategoriju ravnodušnih i to je bio samo jedan ispitanik koji je bio ravnodušan kada je u pitanju rad narodne poslanice.

Kao poseban element kojim su zadovoljni građani su izdvojili komunikaciju i ljubaznost i asistenta i poslanice.

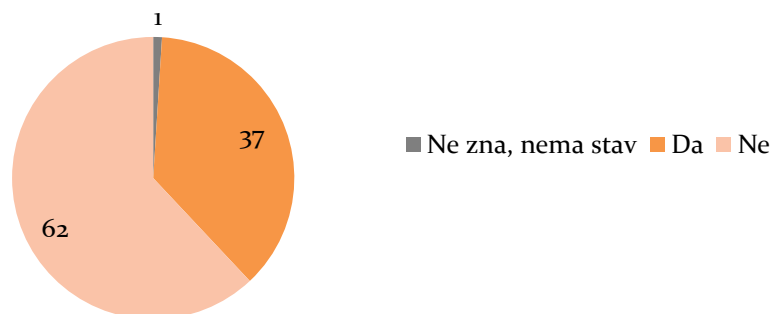
6. ODNOS PREMA GRAĐANSKOM AKTIVIZMU, POLITICI, NARODNIM POSLANICIMA I RADU NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE

Grafikon 10. Da li želite da utičete na odluke vlasti na..., u %

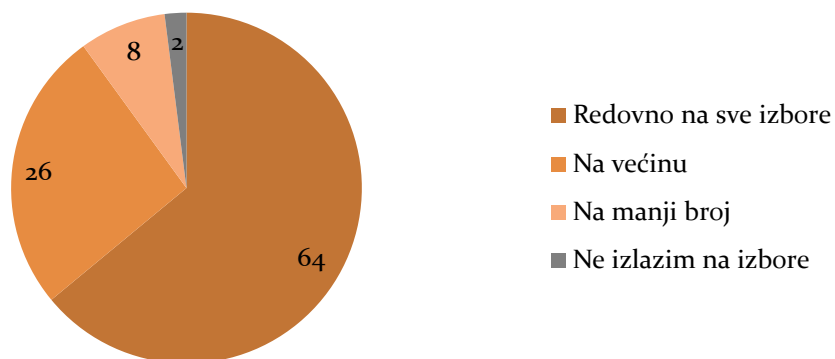
Iako je u Srbiji građanski aktivizam na niskom nivou, građani opštine Trstenik bi želeli da utiču na odluke vlasti i to pre svega na lokalnom nivou. Tako 41% građana kaže da želi da utiče na odluke vlasti na lokalnom nivou a kada je reč o nacionalnom nivou zainteresovanost je manja (23%).

Grafikon 11. Da li ste u poslednjih godinu dana sami preduzeli ili aktivno učestvovali u bilo kakvoj akciji ili inicijativi vezanoj za rešavanje nekog problema u vašoj lokalnoj zajednici?, u %

37% ispitanika je u poslednjih godinu dana učestvovalo u rešavanju nekog problema na lokalnom nivou, a preko tri četvrtine građana ipak nije učestvovalo.

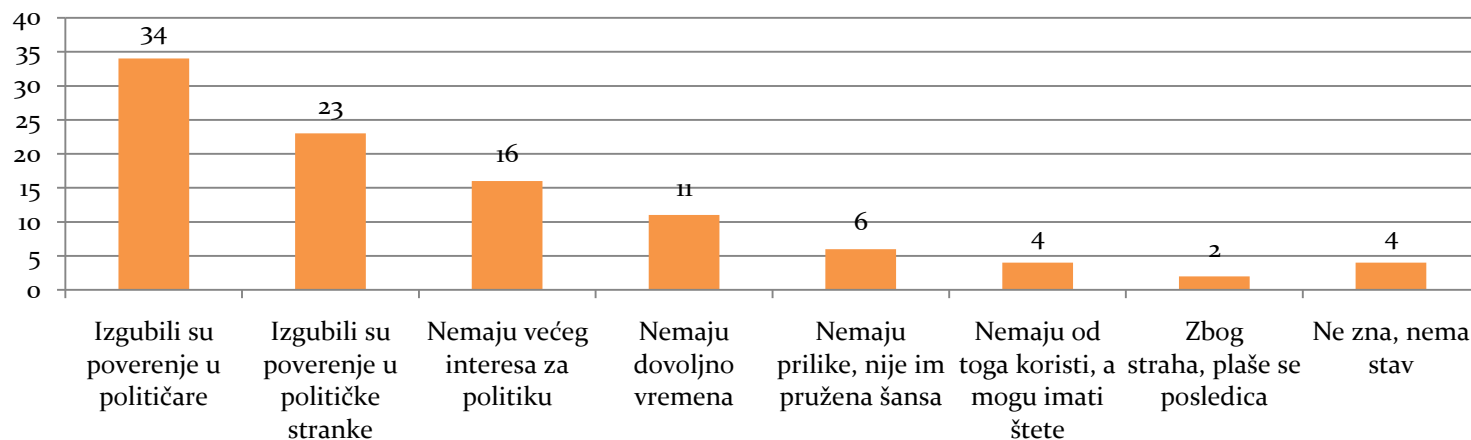
Grafikon 12. Kada uzmete u obzir sve dosadašnje izbore, počev od onih iz 1990. godine (ili od momenta kada ste u ovom periodu stekli pravo glasa), kako bi ocenili, koliko ste često izlazili na izbore?, u %

Ipak, građani opštine Trstenik politički aktivizam praktikuju u smislu redovnog izlaska na izbore. Čak 90% građana reklo nam je da manje ili više redovno izlazi na izbore, a od toga čak 64% redovno izlazi na sve izbore. Na većinu izbora izlazilo je 26%, a na manji broj izbora 8% ispitanika a samo 2% ne praktikuje ovu vrstu političkog aktivizma.

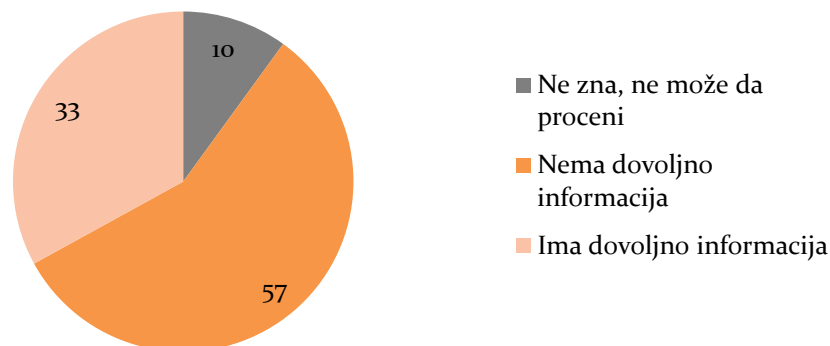
Glavni razlog generalnog političkog neaktivizma građani vide u gubitku poverenja u političke stranke i političare, zbirno 57% građana ovo misli.

Grafikon 13. Šta mislite, zašto se mnogi građani u većoj meri ne angažuju u političkom životu?, u %

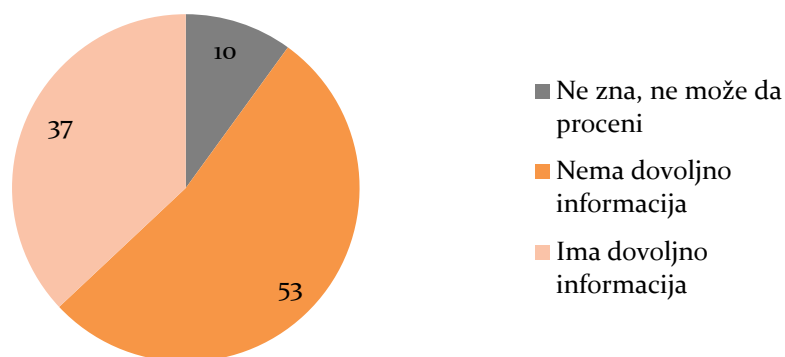

6.1. PERCEPCIJA RADA NARODNIH POSLANIKA/LOKALNIH ODBORNIKA I KOMUNIKACIJA IZABRANIH PREDSTAVNIKA SA GRAĐANIMA

Grafikon 14. . Generalno posmatrano, da li smatrate da imate dovoljno informacija o radu narodnih poslanika?, u %

Grafikon 15. . Generalno posmatrano, da li smatrate da imate dovoljno informacija o radu lokalnih predstavnika građana?, u %

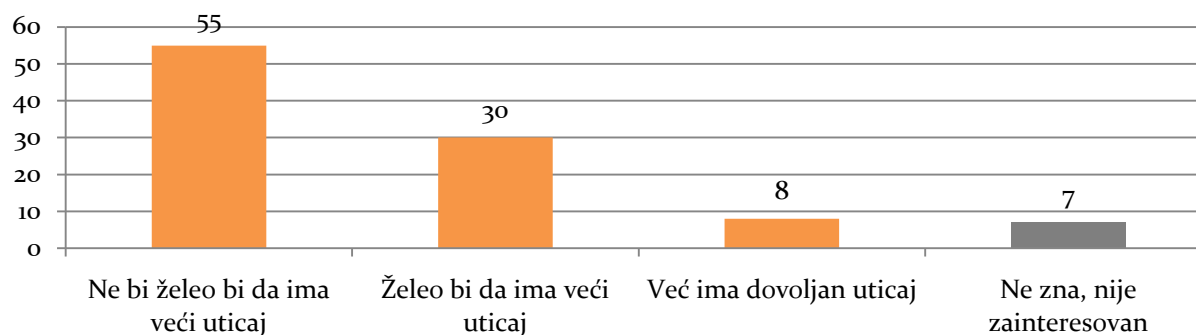

Građani opštine Trstenik smatraju da ne poseduju dovoljno informacija o radu narodnih poslanika, ali ni o radu lokalnih predstavnika građana. Svaki treći stanovnik opštine Trstenik kaže da poseduje dovoljno informacija o radu narodnih poslanika, a 33% to isto kaže za rad lokalnih predstavnika vlasti.

Poverenje u Narodnu skupštinu RS ima 38% građana opštine Trstenik. Ocene rada parlamenta građani su davali školskim ocenama od 1 do 5, a najčešća ocena je dobar 3 i nju je dalo 37% ispitanika dok je vrlo dobru ili odličnu ocenu dalo zbirno 20% građana.

Kada smo građane zamolili da nam kažu da li znaju nekog narodnog poslanika sa njihove opštine, samo 23% građana nije znalo nijednog poslanika. Od građana koji su navodili imena, 55% navelo je ime poslanice Milene Turk, a 22% reklo je ime poslanika Miroslava Aleksića.

Grafikon 16. Da li biste Vi lično želeli da imate veći uticaj na rad predstavnika građana?, u %

Grafikon 17. Na koji način biste želeli da ostvarite veći uticaj na rad predstavnika građana?

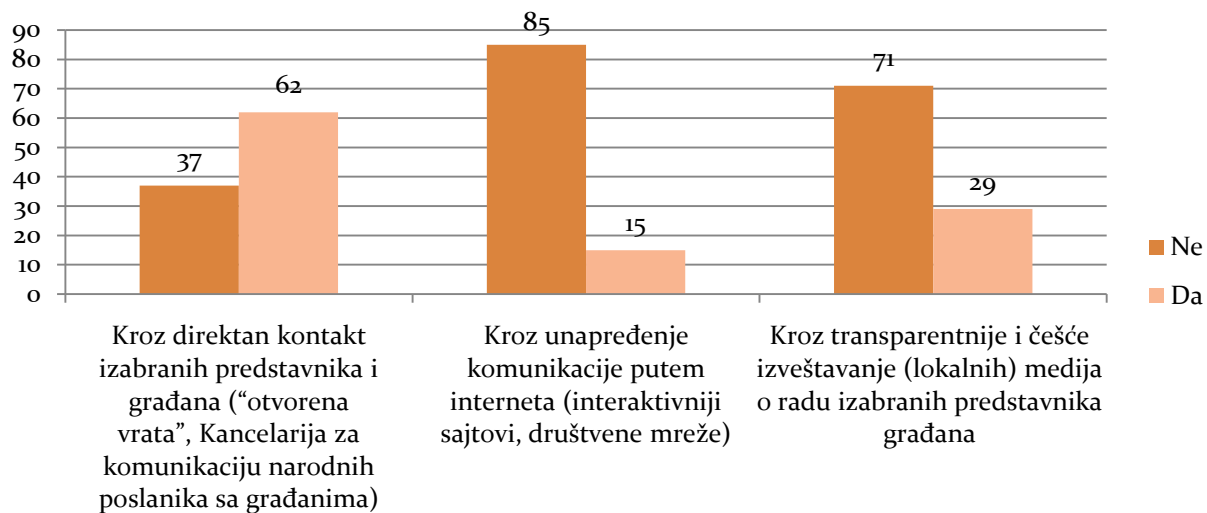

Natpolovična većina građana (55%) ne bi želela da ima veći uticaj na rad predstavnika građana, dok bi skoro svaki treći ispitanik to želeo.

Na grafikonu 17 prikazani su načini na koje bi građani želeli da ostvare veći uticaj na rad predstavnika građana. Vidimo da je lični i neposredni kontakt sa izabranim predstavnicima (23%) jedan od načina na koji bi građani želeli da ostvare veći uticaj na rad predstavnika, kao i direktan izbor narodnog poslanika koji će ih predstavljati u Narodnoj skupštini (23%).

Svaki deseti građanin Trstenika to bi želeo putem javnog slušanja i iznošenja sopstvenog mišljenja.

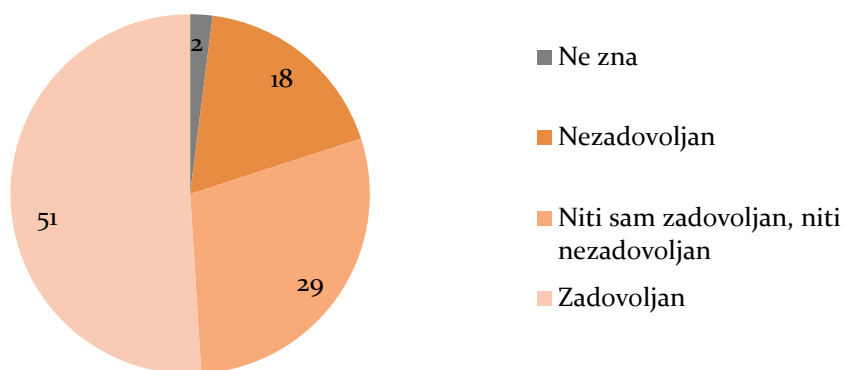
Grafikon 18. Gde vidite prostor za poboljšanje komunikacije između građana i njihovih izabranih predstavnika?, u %

Prostor za poboljšanje komunikacije između građana i njihovih izabranih predstavnika građani vide pre svega kroz direktan kontakt izabranih predstavnika i građana (62%), ali i kroz transparentnije i češće izveštavanje medija o radu izabranih predstavnika građana..

Za 15% građana važno je i unapređenje komunikacije putem interneta.

Grafikon 19. Generalno posmatrano, koliko ste zadovoljni radom Vaše lokalne samouprave u celini?, u %

Najzad, više građana opštine Trstenik je zadovoljno radom lokalne samouprave nego što je nezadovoljno – 51% zadovoljnih naspram 18% nezadovoljnih.

Niti je zadovoljano niti je nezadovoljano još 29% građana, a 2% ne zna kako bi ocenilo rad svoje lokalne samouprave.